

Krizový plán

Střední zahradnické školy, Ostrava, p.o.

Datum: 4.9.2020

Vypracovala: Mgr. Silvie Zsigrai

Schválil: Ing. Jan Šenk

Krizový plán školy je dokument, ve kterém je návod postupu při řešení krizových situací ve škole. Je součástí školního Minimálního preventivního programu a je vypracován v souladu s platným zněním Školního řádu. Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.14423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j. 11696/2004-24
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č.j. 16227/96-22

Cíl krizového plánu

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě podezření či výskytu všech druhů rizikového chování mezi žáky.

Krizové oblasti

Tento krizový plán obsahuje doporučené postupy rizikových projevů v chování žáků v těchto oblastech:

- mimořádná událost - zajištění objektu školy, školského zařízení z hlediska bezpečnosti zaměstnanců a žáků
- záškoláctví
- šikana, kyberšikana
- návykové látky a alkohol
- vandalismus
- krádeže
- rasismus, xenofobie, intolerance
- netolismus
- poruchy příjmu potravy, sebepoškozování
- rizikové sporty/doprava
- sexuálně rizikové chování
- týrání a zneužívání dětí

Školní preventivní tým:

Ředitel školy: Ing. Jan Šenk

Zástupce ředitele školy: Ing. Pavla Davidová

Zástupce ředitele školy: Mgr. Lenka Vavrečková

Výchovný poradce: Mgr. Silvie Zsigrai

Školní metodik prevence: Mgr. Silvie Zsigrai

Školní poradenské pracoviště

Ve školním poradenském pracovišti pracuje školní metodička prevence (ŠMP) a výchovná poradkyně (VP), které je k dispozici žákům, pedagogům i rodičům při řešení všech podnětů spadajících do kompetencí ŠMP a VP.

Poradenské pracoviště

Pedagogicko-psychologická poradna Kpt. Vajdy 2656/1a, 700 30 Ostrava – Zábřeh, tel. 553 810 700, 553 810 70; e-mail: posta-zabreh@ppp-ostrava.cz

Mimořádná událost

- zajištění objektu školy, školského zařízení z hlediska bezpečnosti zaměstnanců a žáků.

Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace, nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

1) Přístupový systém ve škole:

Přístup žáků: Vstup do budovy je umožněn před zahájením vyučování hlavním vchodem po otevření budovy v 6:50 hod. pod dohledem pověřeného pracovníka školy (pedagogický dohled přízemí). V 8:00 hod. se budova uzavírá. Do prostoru šaten žáci vstupují pomocí čipu, který si zakoupí při nástupu do školy. Přístupové čipy mohou být vydány pouze aktuálně zapsaným žákům školy.

Povinnosti držitele čipu- držitel čipu nesmí čip nikomu zapůjčit - v případě ztráty čipu je nutné tuto skutečnost neprodleně na sekretariátu školy. Žáci jsou povinni vstupovat a odcházet ze školy hlavním vchodem.

Přístup zaměstnanců školy: Zaměstnanci vstupují do budovy pomocí klíče, který získají proti podpisu na sekretariátu školy.

Návštěvy - návštěvníci školy (např. rodiče žáků) musí použít hlavní vchod vybavený klapkovým telefonem nebo použít elektrický zvonek. Po zazvonění návštěvu prověří a případně doprovodí na požadované místo zaměstnanec školy. Škola disponuje dalšími 2 vchody, které jsou určeny jako únikové.

2) Interní mimořádná událost

V případě vzniku jakékoliv mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit řediteli školy nebo nejvýše postavenému zaměstnanci, který je přítomen.

3) Externí mimořádná událost

V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinností přijímající osoby zprávu předat oprávněné osobě. Příjem takových zpráv je zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace vedoucímu zaměstnanci. Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy byla přijata, kdo ji podával, v kolik hodin byla přijata a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoliv papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zveličování apod.

Interní důležitá čísla:

Ředitel školy: Ing. Jan Šenk, tel: 596 622 335, 603 499 405

Zástupkyně ředitele: Ing. Pavla Davidová, tel: 596 622 335

Zástupkyně ředitele: Mgr. Lenka Vavrečková, tel: 737 238 801

Ředitel školy nebo jeho zástupce na základě vlastního uvážení informuje složky IZS a řídí se jejich pokyny. Ředitel přijme okamžité rozhodnutí a prostřednictvím technických prostředků nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li nutné, nařídí evakuaci objektu. Evakuace se vyhlásí akustickým signálem (sirénou z amplionu a ohlášením této situace školním rozhlasem). Pokud by došlo k poruše akustického zařízení, budou pokyny, při současném zvonění sirény, zveřejněny pověřenými osobami nebo prostřednictvím interní telefonní ústředny popřípadě mobilními telefony. Obsahem hlášení nadřízenému orgánu je především: datum, hodina a místo vzniku mimořádné události, druh, charakter vzniklé mimořádné události, dosud zjištěné následky mimořádné události, počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných dětí a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření. Důležitá krizová telefonní čísla INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM: 112 POLICIE ČR: 158 ZÁCHRANNÁ SLUŽBA: 155 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR: 150

Evakuace osob při vzniku mimořádné události

Vlastní evakuace se řídí pokyny Krizového plánu školy a Požárního evakuačního plánu, popřípadě dle jiné interní a zveřejněné informace. Evakuované osoby se shromažďují na místě určeném v požárním evakuačním plánu (před budovou školy).

Záchranné práce při vzniku mimořádné události

Vzhledem k tomu, že jsme školským zařízením, je prvotním úkolem zajistit bezpečnost žáků, popřípadě osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace. Z tohoto důvodu není ze strany

zaměstnanců prováděn žádný úkon směřujících k záchranným pracím. Vše směřuje k evakuaci a zajištění bezpečnosti svěřených osob. Je-li to možné, provádí dospělá osoba prvotní zásah, to ale za předpokladu, že nemá v péči svěřené osoby, nebo tyto nepředala jinému zaměstnanci, který evakuaci dokončí a doprovodí skupinu na místo určené ke shromáždění. Vlastní organizaci záchranných prací zajišťuje ředitel školy, který spolupracuje s jednotkami IZS.

Příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádné události

Zaměstnanci jsou seznamováni s pokyny pro chování při mimořádných událostech. Tyto informace jsou součástí pravidelného školení o BOZP a PO. Žákům jsou informace předávány průběžně v rámci výuky a sledování aktuálních událostí. Tématiku zařazují vyučující převážně do třídnických hodin.

Možné případy mimořádných událostí:

1) Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy - Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze za trvalého doprovodu zaměstnance školy a po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby. Všichni zaměstnanci jsou povinni při vstupu do budovy a při jejím opouštění se přesvědčit, zda jsou dveře řádně uzavřeny. **Způsob zabezpečení školy:** - kontrola vchodů zaměstnanci školy, uzavírání vchodů - uplatnění dohledu nad žáky dle rozpisu. Na začátku i v průběhu školního roku jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoliv cizí osobu.

Pokud dojde k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – řediteli školy, event. osobě, která je pověřena jeho zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.

2) Teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby

Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou telefonátu, je třeba zapsat znění o umístění a druhu výbušniny. Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou písemnosti či elektronicky, písemnost uschováme k dalšímu šetření

Postup: - nahlásit událost na linku IZS 112 nebo HZS – 150 nebo Policie ČR – 158 - pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci - evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán - podezřelého předmětu se nedotýkat - dodržovat pokyny bezpečnostních složek

3) Teroristický čin - obdržení podezřelé zásilky (jak poznat podezřelou zásilku)

- neočekávaná zásilka od neznámého odesilatele - výhrušný text na zásilce - zapáchající zásilka - zásilka, u které po otevření zjistíme, že obsahuje prášek nebo podezřelý předmět

Postup: - s podezřelou zásilkou netřepat ani nevyprazdňovat její obsah - opustit místnost, umýt se vodou a mýdlem a událost ohlásit na linku HZS – 150 nebo na linku policie ČR – 158 - před zavoláním na tísňovou linku, je třeba zvážit skutečnosti, které vedou k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku

4) Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických haváriích

Každý zaměstnanec, který zpozoruje havárii s únikem nebezpečných látek, je povinen neprodleně nahlásit toto zjištění na ohlašovně, pověřenému zaměstnanci, nebo na linku HZS 150. Pokud havárii s únikem nebezpečných látek zpozoruje žák, nahlásí událost nejbližšímu zaměstnanci školy, který zajistí ohlášení řediteli školy nebo na linku HZS 150.

Hlavní zásady: - nepřibližovat se k místu havárie - provést ukrytí dle pokynů - uzavřít a utěsnit dveře, okna a jiné otvory - vypnout ventilaci - sledovat informace v rozhlase, televizi a místním rozhlase - budovu školy opustit jen na pokyn

5) Náplň praktického cvičení - prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasicích přístrojů - únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy - činnost učitele, žáků a požární hlídky při vzniku požáru ve škole - obsah a použití evakuačního zavazadla - prostředky improvizované ochrany osob - praktické chování v úkrytu - praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek - poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených)

Rizikové chování ve škole

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, je tento přestupek předložen k posouzení Pedagogické radě a na základě jednání rady je rozhodnuto o patřičné sankci či **opatření v následujícím pořadí:**

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy
- snížená známka z chování

V případě, že selže prevence ve škole, je dle typu rizikového chování přistoupeno **k následujícím opatřením:**

- individuální pohovor se žákem
- jednání se zákonnými zástupci
- doporučení kontaktu s odborníky
- kontaktování příslušných úřadů a odborníků

V případě závažnějších přestupků či nezájmu rodičů:

- oznámení na OSPOD (nezletilí žáci)
- oznámení Městské policii (156)
- podání trestního oznámení na Policii ČR (158)

Konkrétní postupy řešení:

- rozhovor se žákem (žáky)
- informovat rodiče (informuje třídní učitel, popř. při závažnějších přestupcích vždy ředitel školy či jeho zástupce)
- informovat ŠPP → svolat preventivně-poradenský tým → svolat výchovnou komisi
- provést zápis z jednání
- spolupráce s rodinou - péče a poradenství

Postup řešení u jednotlivých forem rizikového chování (RCH):

Záškoláctví

Charakteristika

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka školy. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Záškoláctvím bývá označován přestupek žáka, který úmyslně zanedbává návštěvu školy.

Primární prevence záškoláctví

Prostřednictvím školního vzdělávacího programu je třeba posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet mimoškolní

zájmové činnosti. Žáky a rodiče je třeba důsledně seznámit se školním řádem.

Podmínky stanové školním řádem pro docházku do školy:

Zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák jsou povinni informovat školu o skutečnosti, že se daný den nezúčastní vyučování nebo akce pořádané školou, a uvést důvod své absence. Zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák **je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku** jeho nepřítomnosti (*ne až po příchodu po nemoci!*) a to písemně nebo telefonicky na adresu školy.

Při podezření na neomluvenou absenci si třídní učitel může vyžádat prostřednictvím zástupců žáka nebo zletilého žáka lékařské potvrzení. Při dlouhodobé absenci škola vyžaduje předem písemnou omluvu absence (např. rodinná rekreace). Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.

Doporučené postupy pro učitele

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje třídní učitel vedení školy, které tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti prověřuje její věrohodnost.

Za neomluvenou absenci jsou udělovány postihy žákům dle platného Školního řádu.

Šikana

Charakteristika šikany

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učitelů, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně anebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností obětí, nepřijemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese.

Podoby šikany

Přímá šikana a její podoby

Fyzická - např. bití, plivání, tahání za vlasy, ničení a poškozování věcí oběti, krádeže.

Verbální - např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy, pomluvy, ponižování, vyhrožování.

Neverbální - např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zastrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, demonstrativní přehlížení žáka.

Nepřímá šikana

Cílem je způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti.

Útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení.

Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

Kyberšikana, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhrůžných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhrůžné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti.

Postup řešení šikany ve škole

Schéma první pomoci

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a rozpoznání, zda nejde o neobvyklou formu šikanování

- úkol naplňujeme především prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi
- nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a oběti

2. Rozhovor s informátory a oběťmi

- po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi (ne s podezřelými pachateli)
- při rozhovoru s oběťmi je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci (je potřeba ochránit ji
- před možnou pomstou agresorů)

3. Nalezení vhodných svědků

- vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat (vybrat žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádi s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování)

4. Individuální případně i konfrontační rozhovory se svědky

- rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli
- vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontaci
- dvou svědků
- vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresorů. Za zásadní chybu považují
- konfrontaci obětí a agresorů

5. Ochrana obětí

6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

- dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor
- cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů

7. Výchovná komise

- v rámci společného setkání pedagogů a žáka-agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních

8. Rozhovor s rodiči obětí

- rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních

9. Práce s celou třídou

Doporučené postupy prošetřování:

1. Počáteční šikana

- a/ rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili, a s oběťmi
 - b/ nalezení vhodných svědků
 - c/ individuální, eventuálně konfrontační rozhovory se svědky nikoliv konfrontace obětí a agresorů!!!
 - d/ zajištění ochrany obětem
 - e/ rozhovor s agresory - případně konfrontace mezi nimi
- #### **2. Pokročilá šikana - výbuch násilí skupiny proti jednotlivci či minoritní skupině**
- a/ překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana obětí/ obětí
 - b/ domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
 - c/ zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
 - d/ pokračující pomoc a podpora obětí
 - e/ nahlášení Policii ČR
 - f/ zahájení vlastního vyšetřování

Učitel, popřípadě ředitel školy, vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případě, že se podezření neprokáže. Na pedagogické radě navrhne potrestání agresorů.

Účastní-li se šikanování většina problémové třídy nebo jsou-li normy agresorů třídou akceptovány, doporučuje se, aby šetření vedl odborník – specialista na problematiku šikanování z PPP, SVP, diagnostického ústavu, krizového centra apod.

Strategie vyšetřování

- Zajištění bezpečí oběti, případně informátora.
- Zvýšení dohledu pedagogů na rizikových místech školy.
- Ochránit a zabránit prozrazení informátora.
- Rozhovor s informátorem, s obětí.
- Dokumentace poskytnutých prvotních údajů, důkazů.
- Kontaktování odborníka na vyšetřování šikany, policie (podle závažnosti šikany).
- Poskytnutí dosavadních dostupných informací přízvaným odborníkům.
- Zajištění vyšetřovací místnosti.

Ukončení vyšetřování – nápravná opatření

- Výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele/ky školy)
- Snížení známky z chování
- Převedení agresora do jiné třídy
- Škola umožní agresorovi individuální výchovný plán
- Zajištění ochrany oběti a informátora (pravidelná setkání, odborná péče).

Oznámení o potrestání agresorů před celou třídou - vyjádření stanoviska vedení školy.

Léčba skupiny - v případě potřeby zajistit intervenční program ve spolupráci s odborníky.

Pedagog jako oběť šikany

Pedagogický pracovník má stejně jako žák nárok na bezpečné prostředí při výkonu svého povolání. Šikanou může trpět i zkušený pedagog, nesouvisí s délkou praxe ani s osobností či jeho sociálními či občanskými kompetencemi. Není tedy individuální záležitostí pedagoga. Odpovědnost za prevenci a řešení šikany nese vedení školy, potažmo zřizovatel.

Pedagog v pozici oběti šikany či pedagog, který je svědkem takové situace, vyhledá bezprostředně pomoc, obrátit se může na:

- ředitele školy
- zástupce ŘŠ
- školní metodičku prevence
- výchovnou poradkyni
- kolegu, v kterého má důvěru

2. O případu šikany musí být bezodkladně informována ředitel školy nebo její zástupce.

3. V případě potřeby zajistí vedení školy učitelé chráněné prostředí.

4. Poradenský tým ŠPP zajistí další šetření a provede postupně

rozhovor:

- s obětí
- se svědky
- s agresorem/agresory

Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace
Žákovská 288/20, 709 00 Ostrava - Hulváky

- šetření může požádat odborníka na problematiku šikanování z KPPP
 - provede zápis z rozhovoru a šetření
 - o výsledcích šetření informuje ředitele školy nebo jeho zástupce, pokud se šetření přímo neúčastní
5. Ředitel školy prokazatelným způsobem vyzve zákonné zástupce agresorů k pohovoru.
6. Ředitel školy udělí agresorům kázeňská opatření v souladu se školním řádem.
7. Došlo-li k závažnějšímu případu šikanování, informuje ŘŠ Policii ČR.
8. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě, kde se šikana odehrála. Na základě výsledků nastaví odpovídající řešení (zajistí intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě...)
9. Ředitel školy nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu (konzultace, odkaz na odbornou péči apod.).

Kyberšikana

Charakteristika

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář je jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočnický. Povaha a provedení útoků určují její závažnost.

Doporučený postup

1. Zajistit ochranu oběti

- a) z pozice školy - kontaktovat operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu
- b) z pozice oběti (rodiče) - nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se žádným způsobem odradit útočníka od jeho počínání, nevyhrožovat mu, nemstít se, cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať je jakákoliv

2. Informovat vedení školy, školního metodika prevence či výchovného poradce.

3. Zajistit důkazy s podporou IT kolegy

- a) z pozice školy (viz metodické doporučení MŠMT č.j. 21291/2010-28, příloha č. 7)
- b) z pozice oběti (rodiče) - zamezit útočnickovi přístup k vašemu účtu nebo telefonnímu číslu a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby)

4. Vyšetřit všechny souvislosti

- a) z pozice školy - vyšetřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem zajistit si pomoc od IT technika (IT expert, PPP, Policie...); - kontaktovat a spolupracovat s webovým prostředím, ve kterém k útoku došlo (Facebook, MySpace apod.)
- b) z pozice oběti (rodiče) - pro uchování důkazů oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost

kontaktovat školu a specializované instituce (PPP, Policie, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.)

5. Provést záznam o dané skutečnosti – datum, čas a místo, popis události, jména aktérů, vyjádření žáka, který nahlásil kyberšikanu, popř. jména žáků – svědků.

6. Uchovat důkazy (škola, zákonní zástupci oběti) – sms, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, www stránky apod. Na základě těchto důkazů může být proti útočníkům zahájeno vyšetřování).

7. Informovat zákonné zástupce žáka oběti i zákonné zástupce žáka kyberagresora (NE konfrontace oběti a agresora!), poučit je koho mohou/je vhodné kontaktovat v případě pomoci (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce apod.). Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy.

8. V závažnějších případech kyberšikany škola kontaktuje Policii ČR (kyberšikana naplňuje skutkovou podstatu trestného činu) a OSPOD.

9. Vyvodit sankce pro kyberagresora dle školního řádu a **Informovat zasažené žáky**, jejich zákonné zástupce o výsledcích šetření ve škole a udělených výchovných opatřeních.

Návykové látky a alkohol

Specifikace

Školním řádem je zakázaná výroba, vnesení, přechovávání, užívání, nabízení, zprostředkování, šíření, propagace omamných a psychotropních látek (OPL), nebo přípravku určeného k jejich výrobě, nebo jiné neoprávněné nakládání s nimi ve škole nebo na akcích pořádaných školou, a to bez ohledu a věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Zakázán je vstup do školy nebo na akce pořádané školou pod vlivem omamných nebo psychotropních látek. Zakázána je distribuce OPL. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL a s jedy podle § 283 trestního zákona (Zákon č. 40/2009 Sb.) a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazít takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Nález návykové látky ve škole

V případě, kdy pracovníci školy **zadržít** u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Zadržanou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
3. O nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl NL nalezena, datum, čas a místo nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla NL nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu

Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace
Žákovská 288/20, 709 00 Ostrava - Hulváky

a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.

4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

5. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

6. Škola uloží žákovi výchovné opatření dle školního řádu.

V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy** látku, kterou považují za omamnou, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.
3. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
4. V případě časové překážky na straně Policie ČR se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem a podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy **mají důvodné podezření, že některý z žáků má NL u sebe,** postupují takto:

1. Jedná se důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Polici ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
3. Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

Vandalismus

Charakteristika

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků, případně dalších členů školní komunity. Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, utržené hadice od hasicích přístrojů, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení apod.) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku apod.).

Doporučený postup

1. Podmínky zacházení se školním majetkem jsou uvedeny ve školním řádu, a to včetně výčtu výchovných opatření, která škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku.

Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace
Žákovská 288/20, 709 00 Ostrava - Hulváky

Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost. Předpokladem je současně písemné stvrzení zákonnými zástupci žáka o seznámení se školním řádem.

2. Náhradu úmyslně způsobené škody škola důsledně vymáhá po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom u jejich zákonných zástupců.

3. Je nutné opakovaně s žáky hovořit na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.

4. Jestliže žák, který škodu způsobil, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, vyzoomíte o tomto chování zákonné zástupce žáka a dohodnete s nimi způsob náhrady školy.

5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit, vyzoomí škola Policii ČR a oznámí podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.

6. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák, preferuje škola tento způsob náhrady.

7. O způsobené škodě se provede záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo, co, kdy, kde, jak, proč, čím...

8. Škola se snaží vždy dobrat příčiny takového jednání a s ní následně pracovat.

9. V případě, že s práce s příčinou vymyká možnostem školy nebo pro ni nemá zákonné opodstatnění, hledá škola navazující instituci nebo organizaci, která s příčinou pracovat může a umí, a zprostředkuje kontakt mezi ní a žákem, který se vandalismu dopustil (např. PPP, SVP).

10. Kdy hlásit rodičům – v případě, kdy způsobená škoda je nepatrná nebo malá (dle platného trestního zákoníku činí výše škody nikoliv nepatrné 5.000,- Kč), je třeba věc oznámit zákonným zástupcům tehdy, jestliže věc žák poškodil úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu. V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze apod.) oznamuje škola zákonným zástupcům věc vždy.

11. Kdy hlásit Policii ČR – v případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není schopná vlastními silami domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné odcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásí se také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo jeho zákonný zástupce.

12. Kdy hlásit OSPOD - v případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Krádež

Charakteristika

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocnil věci, která není jeho, a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován.

Doporučený postup

1. Každý, kdo se dopustí krádeže na půdě školy, by měl mít možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelem/kou školy nebo jeho zástupcem.

2. Náhrada způsobené škody je důsledně vymáhána po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých žáků potom u jejich zákonných zástupců. Postupuje se obdobně jako u vandalismu. Škola preferuje nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem, trvá na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
3. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumí škola Policii ČR a oznámí jí své podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. Každou nahlášenou krádeží se škola zabývá, vyšetřuje ji.
7. O krádeži a jejím šetření se sepíše záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo, kdy, kde, jak, proč, čím....
9. Kdy hlásit rodičům – rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně by tomu mělo předcházet precizní zjištění příčin.
10. Kdy hlásit Policii ČR – v případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není schopná vlastními silami domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné odcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásí se také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo jeho zákonný zástupce.
12. Škola uloží žákovi výchovné opatření dle školního řádu.

Další RPCH a doporučený postup:

Xenofobie, rasismus, intolerance, aj.

- jednání se žákem (žáky)
- jednání s rodiči – výchovná komise, udělení kázeňských opatření
- práce se třídou (multikulturní výchova) – metodik prevence, třídní učitel
- interaktivní programy ve třídě (odborní pracovníci centr apimární prevence)
- v případě trestného činu – info Policii ČR (158)
- provést zápis

Netolismus

- jednání se žákem (žáky)
- jednání s rodiči
- kontakt na odborníky (zajistí metodik prevence)
- v případě trestného činu – info Policii ČR
- práce se třídou
- provést zápis

Poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

- jednání se žákem (žáky) – individuální přístup a nabídka možností řešení
- jednání s rodiči
- porada s odborníky a doporučení kontaktů rodičům a žákovi
- jde-li o ohrožení zdraví a života, je-li žák nebezpečný sobě nebo okolí – zajistit RZS (155)
- provést zápis

Rizikové chování v dopravě a sporty

- v případě ohrožení zdraví, úrazu, ohrožení života – zajistit RZS (155)
- jednání se žákem (žáky)
- info rodičům

- info Policii ČR (158) – podle závažnosti – individuální řešení
- výchovná komise – výchovné opatření
- práce se třídou
- provést zápis

Rizikové sexuální chování, pohlavní zneužívání

- jednání se svědky (informátory)
- jednání se žákem (žáky)
- jednání s obětí
- ochrana obětí
- info rodičům

- info Policii ČR (v případě pohlavního zneužívání)
- práce se třídou
- provést zápis

Domácí násilí a CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte)

- jednání se svědky (informátory)
- jednání se žákem (žáky) – individuální přístup
- při podezření, že žák je vystaven takovému jednání - informujeme OSPOD, Policii ČR (158) a popř. ošetřujícího lékaře

- NEKONTAKTUJEME RODIČE (!!!) – ZAJISTIT OCHRANU OBĚTI
- kontakt na odborníky

ZÁVĚR

Škola se snaží svou dlouhodobou preventivní strategií plánovat a uskutečňovat různorodé aktivity, které by co nejvíce eliminovaly rizikové chování svých žáků. Přesto se rizikové chování objevuje. Proto byl sestaven tento krizový plán jako závazný postup při řešení rizikových forem chování. Krizový plán je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, nepedagogickým zaměstnancům školy, rodičům a žákům.

V Ostravě 4.9.2020

Mgr. Silvie Zsigrai